

Aan de bak bij het CBR

Het CBR heeft nieuwe examinatoren nodig en zoekt autoliefhebbers die zich voor deze functie willen laten opleiden. Wij melden ons voor de rijtoets die bepaalt of je überhaupt aan de opleiding mag beginnen.

Tekst: Bart Smakman · Foto's: Igor Stuijzand

Iedereen herinnert zich zijn of haar rijexamen, ook al is het 10, 20 of 30 jaar geleden. Ik reed twaalf jaar geleden in een zilvergrijze Golf IV lesauto het CBR-terrein af. Bij de eerste stoplichten wilde de examinator rechtsaf. Ik deed echter het linker knipperlicht aan. "De andere rechts", zei de streng kijkende examinator op een vriendelijke toon. Ik glimlachte, de zenuwen waren weg en ik reed de rest van de route foutloos. Met uitzondering van een schermutseling met de stoeprand tijdens het fileparkeren. "Maar het zou wel heel flauw zijn als ik je daarop laat zakken." En dat deed ze ook niet – ik was geslaagd.

Sinds kort is bij het CBR het een en ander veranderd. Het theorie-examen gaat niet meer zoals vroeger: wij zaten destijds met een man of vijftig in een zaaltje, keken naar een groot scherm waarop de vragen verschenen en hadden antieke drukknoppen binnen handbereik. Tegenwoordig heeft het

CBR een computerruimte met vierentwintig individuele stations waarop de kandidaat alle vragen beantwoordt in zijn of haar eigen tempo. Je gaat niet als groep naar binnen, maar wacht in de hal totdat jouw nummer op het grote scherm verschijnt. Spieken is onmogelijk, want boven elke computer hangt een camera en je moet je telefoon, horloge en zonnebril opbergen in een kluisje.

Het praktijkexamen is ook veranderd. In onze tijd was er geen speciaal rijexamen voor mensen met faalangst. De geduldige examinator die dit examen afneemt, oogt vriendelijk en praat met een rus-ti-ge stem. Ze legt uit dat haar kandidaten tijdens het afrijden kunnen vragen om een time-out. Maar alleen als de auto veilig stilgezet kan worden, dus niet midden op de snelweg. Ook het normale rijexamen is op sommige fronten veranderd, maar dat gaan we straks zelf ervaren tijdens de rijtoets.

VOORBEELDFUNCTIE

Ik ga niet opnieuw afrijden, want ik heb al een rijbewijs, maar zo voelt het wel. Ik ga terug naar het CBR om de rijtoets voor nieuwe examinatoren te doen. De jeugd van Nederland wil massaal afrijden en het CBR heeft nieuwe mensen nodig die aan de basis van de verkeersveiligheid willen staan. Nou ben ik niet actief op zoek naar een nieuwe baan, maar je kunt maar iets achter de hand hebben. Om in aanmerking te komen voor de functie van examinator hoef je trouwens geen rijdend beroep te hebben. Het CBR neemt net zo graag verplegers, scheikunde-docenten en stewardessen aan. Zij leren je het vak van examinator tijdens een interne opleiding die drie maanden duurt.

Examinator Jan gaat toetsen of onze rijvaardigheid goed genoeg is om examinator te kunnen worden. Hij ziet eruit alsof hij zijn werk erg serieus neemt, maar zodra we aan de praat raken, blijkt hij ook vriendelijk en

toegankelijk. Jan neemt per dag negen rijexamens af. Elke examenrit duurt ongeveer 35 minuten. Mijn rijtoets zal langer duren: één à anderhalf uur. Ik wil mijn uiterste best doen in het verkeer, alles zien en overal op anticiperen. Ik houd alle fietsers op elke rotonde in de gaten, steek alleen over als er veel ruimte is en rijd alsof onze voormalige koningin Beatrix op de achterbank ligt te slapen met een kopje thee in haar handen. Jan zal mij niet op fouten betrappen.

De test bestaat uit veel dezelfde onderdelen als bij een normaal rijexamen. De rit begint met het standaard riedeltje: ga rechtsaf op de rotonde, neem de volgende

"Iedereen is zenuwachtig, maar je moet het beste uit ze halen."

straat links. De sfeer in de auto is serieus. Jan vraagt naar mijn "burgerlijke staat". Ik glimlach vanwege de correcte, allesomvattende term en het ijs is gebroken. Als examinator heeft hij een voorbeeldfunctie en mijdt hij bewust opwindende onderwerpen als seks en politiek. Niet dat Jan die onderwerpen nodig heeft, want als examinator communiceer je makkelijk.

VIND DE TOREN

Jan loodst me een kwartier linksaf en rechtsaf, en daarna moet ik op mijn eigen navigatiebenen staan. De eerste opdracht is het rijden op de bewegwijzering, dit hoort tegenwoordig ook bij het rijexamen. Na twee keer de juiste richting te hebben gekozen, rijd ik met de beste bedoelingen de verkeerde snelweg op. Foutje, kan gebeuren, vindt Jan en als ik het zelf oplos is er geen man overboord. Als dit een rijexamen

Een examinator mijdt bewust opwindende onderwerpen als seks en politiek.

was in plaats van een vacaturetoets, zou ik niet gezakt zijn. Zelfs een ingreep van de examinator betekent niet dat je automatisch gezakt bent – het hangt helemaal af van de situatie. Een eind voor de auto is iets heel anders dan een kind. Een examinator beoordeelt op de wettelijke voorschriften en de richtlijnen van het CBR. Wij rijden ondertussen weer de goede richting op.

Een aspirant examinator moet de speciale verrichtingen ook succesvol volbrengen en wij doen ze aan de voet van een toren. De toren in kwestie moet ik wel eerst zien te vinden en er vervolgens naartoe rijden. Door de vele bomen is nergens een toren te bekennen. Ik gok dat hij in het centrum van de stad staat, dus kijk ik met een schuin oog naar het navigatiescherm van de Volvo V40 Cross Country en zie dat het treinstation in de verte ligt. Dat is een veilige gok. Zoekend autorijden vraagt meer concentratie, iets

waar ik me extra bewust van wordt nu Jan me op de vingers kijkt. Toch blijf ik keurig rijden en vind zonder veel moeite de toren.

Bij het keren op de weg zijn de regels ook versoepeld. Ik steek een keer meer dan nodig en dat is prima. De bestuurder mag het zichzelf zelfs gemakkelijk maken, want keren op een T-splitsing wordt gedoogd. Als je draaicirkel klein genoeg is om een cirkel te maken, is dat helemaal een eitje.

WAT IS ER LEUK AAN?

Als examinator moet je je staande houden tussen een zenuwachtige jongere achter het stuur, een praatgrage instructeur op de achterbank en het verkeer rondom de auto. En ondertussen moet je de rijkwaliteiten van de examenkandidaat beoordelen. Wat is daar zo leuk aan, Jan? "Ik werk met jonge mensen en dat houdt mij jong." Daar is geen woord van gelogen, want Jan is 65 jaar oud maar

ziet eruit als een vlotte vijftiger. "Iedereen is zenuwachtig, maar je moet het beste uit ze halen. Sommige kandidaten presteren juist beter onder druk. En je helpt de samenleving door de verkeersveiligheid te waarborgen. Iedereen wil zijn rijbewijs halen, maar niet iedereen wil het werk ervoor doen." Jan was hiervoor een zelfstandige rijinstructeur, zonder collega's. "Bij het CBR heb ik leuke collega's die hetzelfde werk doen."

Ik draai het terrein van het CBR weer op en parkeer de Volvo. Zo, alle fietsers leven nog en het theekopje van Beatrix heeft geen druppel gemorst. We nemen plaats aan een bureau en Jan komt met het vonnis. De samenvatting: ik reed als een oud wijf. Mijn voorzichtige aanpak is mislukt. De moderne examinator rijdt zelf veilig én vlot. Hij ziet de kansen in het verkeer en pakt die ook. Doe hier je voordeel mee als je een baan als examinator bij het CBR ambieert.

SOLLICITEREN

Het CBR zoekt 60 nieuwe examinatoren voor verschillende regio's in het hele land. Het CBR vraagt minimaal een havo-diploma of een vierjarige mbo-opleiding, dat je minimaal tien jaar in het bezit bent van rijbewijs B en ervaring als automobilist hebt, en dat je sociale en communicatieve vaardigheden hebt. Bovendien moet je het leuk vinden om met jongeren te werken. Kijk voor meer informatie op: www.cbr.nl/vacatures.

